

EDUCAREA TINEREI GENERAȚII ÎN SPIRITUL ÎNTĂRIRII RESPECTULUI FAȚĂ DE VALORILE UMANE ȘI MORALE

Dr. ADRIAN BULGARU
Șef sector formare
Institutul Român
pentru Drepturile Omului

Potrivit primului articol din Declarația Universală a Drepturilor Omului, „toate ființele umane se nasc libere și egale în demnitate și în drepturi. Ele sunt înzestrate cu rațiune și conștiință și trebuie să se comporte unele față de altele în spiritul fraternității”. Conceptul de drepturi și libertăți fundamentale ale omului izvorăște din nevoia și dorința oamenilor pentru o viață în care demnitatea și valoarea fiecăruia să fie respectată și protejată.

Educația pentru pace și pentru drepturile omului este o condiție prealabilă pentru dezvoltarea conștiinței sociale și responsabilizării în vederea asigurării și menținerii respectului între oameni și pentru oameni. Orice în jurul nostru poate fi îmbunătățit în scopul de a obține respect și șanse egale pentru toți. Este o datorie care ne revine tuturor să protejăm ceea ce există în jurul nostru și chiar să construim, pentru că indiferența nu ne va ajuta să ne apărăm drepturile, ci mai degrabă va contribui la slăbirea acestora.

Așa cum spunea Quintus Horatius Flaccus, important poet roman din epoca de aur a literaturii romane, „cred că educația este ceva dobândit, ceva ce preluăm de la toți cei ce ne înconjoară. Omul poate fi educat, în orice ființă există ceva care permite îndreptarea ei spre ceva bun, valoros, în

EDUCAREA TINEREI GENERAȚII ÎN SPIRITUL ÎNTĂRIRII RESPECTULUI FAȚĂ DE VALORILE UMANE ȘI MORALE

viață”. Acesta credea în “rădăcina bună a oamenilor”.

Educarea tinerei generații în spiritul respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, al demnității și toleranței, al schimbului liber de opinii este un obiectiv care de peste un deceniu face obiectul unui parteneriat între Institutul Român pentru Drepturile Omului și Ministerul Educației și Cercetării Științifice, care se concretizează prin desfășurarea unor activități devenite tradiționale: concursurile școlare naționale „Olimpiada de educație civică și cultură civică” și “Democrație și toleranță”, cursuri de formare continuă pentru profesori și învățători; colocvii, simpozioane și dezbateri pe teme privind diferite aspecte ale activității de educație pentru drepturile omului și, nu în ultimul rând Concursul de creativitate didactică în domeniul realizării de materiale auxiliare utilizabile în educația pentru drepturile omului și a unui Concurs național de creație literară și creație plastică pentru elevii din învățământul primar.

Evidențiez câteva aspecte privind Concursul național „democrație și toleranță”, acesta reprezentând o formă complexă de educație civică în care sunt implicați elevii din ciclul primar și gimnazial. Obiectivele generale ale concursului vizează asumarea rolului și statutului de cetățean în cadrul unei societăți democratice, formarea și dezvoltarea spiritului civic constructiv. În mod explicit concursul urmărește cunoașterea conceptelor democrație, toleranță, drepturile omului, drepturile copilului, cunoașterea reglementărilor naționale și internaționale referitoare la aceste concepte, precum și exersarea de către elevi a atitudinilor și comportamentelor democratice, tolerante și a spiritului civic. De asemenea, se are în vedere formarea și dezvoltarea deprinderilor de participare la viața comunității educaționale, formarea motivației în vederea promovării și apărării drepturilor omului și ale copilului. Concursul s-a desfășurat pe trei dimensiuni: teoretică (constă într-o lucrare scrisă), practic aplicativă (elaborarea unui proiect pentru soluționarea uneia dintre problemele școlii sau comunității locale căreia îi aparțin elevii, proiectul având forma unui portofoliu) și artistică (realizarea unei lucrări plastice - desen, grafică, pictură, colaj, sculptură etc., care să ilustreze modul de soluționare a problemei prezentate în cadrul proiectului la nivelul probei practic aplicative).

Am observat la fiecare ediție a acestui concurs un lucru deosebit: copiii au demonstrat prin acțiunile lor derulate pentru și în cadrul acestui concurs că societatea și lumea în care trăim pot fi schimbate în bine, prin educație, perseverență și încredere, dar impresionant este nivelul acestora de înțelegere, precum și capacitatea lor de acceptare și de implicare în rezolvarea unor situații delicate. De aceea consider că educația - mai ales de la o vârstă fragedă - este singura modalitate prin care putem cu adevărat să schimbăm ceva în bine. Se poate și trebuie să construim în jurul ideii de valori, să învățăm ce înseamnă respectul, bunacuviința, responsabilitatea și moralitatea încă din primii ani de viață pentru a fi capabili să trăim și să evoluăm într-o societate democratică lipsită de prejudecăți.